

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 23.2019

TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 Diễn đàn Quỹ đầu tư khởi nghiệp sáng tạo tại Việt Nam 2019
- 02 Startup Việt 2019 sẽ đóng cổng đăng ký nhận hồ sơ vào ngày 2/7
- 03 Cơ hội nhận 40.000 USD từ Vietnam Silicon Valley Accelerator
- 04 Doanh nghiệp bàn về cơ hội trong nền kinh tế số

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Sách vải Khasa-sản phẩm mới trong giáo dục trẻ nhỏ
- 06 Các xu hướng công nghệ 2019: Trí tuệ nhân tạo (P2)

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Huy động vốn cộng đồng - công cụ gọi vốn hiệu quả của startup

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam: Do hệ sinh thái khởi nghiệp mà nhà đầu tư chọn Việt Nam?

DIỄN ĐÀN QUỸ ĐẦU TƯ KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO TẠI VIỆT NAM 2019

Ngày 10/6 tại Hà Nội, hội nghị Quỹ đầu tư khởi nghiệp sáng tạo tại Việt Nam 2019 (Vietnam Venture Summit 2019) do Bộ Khoa học và Công nghệ, Kế hoạch và Đầu tư, Quỹ Đầu tư Golden Gate Ventures phối hợp tổ chức nhằm tạo kết nối các Quỹ đầu tư trong nước và quốc tế quan tâm tới môi trường kinh doanh và khởi nghiệp tại Việt Nam.

Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học công nghệ và môi trường của Quốc hội, Bộ trưởng các Bộ Khoa học và Công nghệ, Kế hoạch và Đầu tư, Thông tin và Truyền thông cùng đại diện nhiều bộ, ngành, quỹ đầu tư, doanh nghiệp khởi nghiệp tham dự sự kiện.

Báo cáo thường niên về tình hình đầu tư khởi nghiệp năm 2018 của Topica Founder Institute (TFI),

cho thấy, trong năm 2018 các công ty khởi nghiệp Việt Nam đã nhận được 889 triệu USD đầu tư trong 92 thương vụ từ các Quỹ đầu tư trong và ngoài nước (gấp 3 lần so với năm 2017 và gấp 6 lần năm 2016). Đánh giá của các nhà đầu tư quốc tế bày tỏ nhiều ấn tượng với hệ sinh thái khởi nghiệp của Việt Nam trong những năm qua về số lượng doanh nghiệp phát triển nhanh (400 doanh nghiệp khởi

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh phát biểu tại Hội nghị

nghiệp năm 2012, đến 2017-2018 con số này tăng lên là 3.000). Nhiều tập đoàn lớn trong nước đã tham gia vào đầu tư mạo hiểm như FPT, Viettel, Vingroup, CenGroup ... Đã có hơn 40 cơ sở ươm tạo, tổ chức thúc đẩy kinh doanh và 60 khu không gian làm việc chung trên cả nước.

Theo Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, nhìn vào con số đầu tư và ý kiến của các diễn giả quốc tế có thể hiểu phần nào vì sao các nhà đầu tư quan tâm đến Việt Nam. Đó là môi trường kinh doanh, dân số trẻ, các điều kiện khởi nghiệp... Vì vậy Việt Nam cần duy trì ổn định tốc độ tăng trưởng, không ngừng đổi mới, sáng tạo. Xây dựng cơ chế chính sách tạo cơ hội cho tất cả mọi người đều sáng tạo, tìm thấy cơ hội hoàn thiện mình, được cống hiến mang lại giá trị cho cộng đồng.

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh cho biết, thời gian qua, hệ sinh thái khởi nghiệp

sáng tạo ở Việt Nam đã được quan tâm phát triển mạnh mẽ cả về chính sách, hạ tầng, thiết chế tài chính và dịch vụ hỗ trợ cùng với văn hóa khởi nghiệp sáng tạo ngày càng được khuyến khích mạnh mẽ trong giới trẻ. Với vai trò điều phối, tạo dựng hành lang pháp lý và các cơ chế chính sách hỗ trợ, từ năm 2009, Chính phủ Việt Nam, trực tiếp là Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã bước đầu trong xây dựng nền tảng cho hệ sinh thái.

Nhiều chương trình hỗ trợ đã được triển khai trong đó có Chương trình Đối tác đổi mới sáng tạo Việt Nam - Phần Lan (IPP) đã thúc đẩy hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo ngay từ khi “đổi mới sáng tạo”, “khởi nghiệp sáng tạo” và “hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo” còn là các khái niệm rất mới mẻ ở Việt Nam.

Thông qua chương trình này, nhiều mô hình đã triển khai thành công giúp các doanh nghiệp khởi

nghiệp sáng tạo có tiềm năng tăng trưởng nhanh nuôi giấc mơ chinh phục thế giới (Go Global). Trong số này có Abivin - doanh nghiệp khởi nghiệp Việt vừa giành Giải thưởng khởi nghiệp toàn cầu ở Mỹ một triệu USD - là nhóm khởi nghiệp được IPP hỗ trợ tài chính và đào tạo khởi nghiệp ban đầu ngay từ khi mới hình thành ý tưởng.

Đề án Thương mại hóa công nghệ theo mô hình thung lũng Silicon tại Việt Nam (VSV - Vietnam Silicon Valley) được phê duyệt vào tháng 5/2013 đã hỗ trợ ươm tạo thành công nhiều startup, như Lozi, SchoolBus...

Nhiều Đề án sau đó như “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”, “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”, “Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017-2025” được phê duyệt và triển khai với mục tiêu hỗ trợ các startup đủ tiềm lực để phát triển.

Thành công của các startup cho thấy vai trò bà đỡ từ Chính phủ vô cùng quan trọng đối với các doanh nghiệp khởi nghiệp để vượt qua Thung lũng chết (Valley of Death) và Nhà nước, các cơ quan Chính phủ phải dũng cảm đổi mới tư duy, chấp nhận rủi ro, mạo hiểm và hướng các nhóm khởi nghiệp trẻ mơ giấc mơ lớn, “Go Global” ngay từ giai đoạn tiền khởi nghiệp.

Về phía Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ trưởng Nguyễn Trí Dũng cam kết hỗ trợ các nhà đầu tư. Bộ sẽ đối thoại và thảo luận thường xuyên với cộng đồng các nhà đầu tư mạo hiểm kịp thời tháo gỡ khó khăn. Thông qua Trung tâm đổi mới sáng tạo Quốc gia và các sáng kiến phát triển nguồn nhân lực và đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp, Bộ Kế hoạch và Đầu tư cam kết sẽ hỗ trợ khởi nghiệp tiếp cận các nguồn tài trợ đối với các startup đã được thẩm định, kết nối và hỗ trợ hệ sinh thái đổi mới sáng tạo trong và ngoài nước, để có điều kiện phát triển hơn và để cộng đồng các nhà đầu tư có cơ hội tiếp cận với nhiều cơ hội đầu tư chất lượng hơn.

Ông Dũng khẳng định, thông qua mạng lưới các tổ chức trong hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, hỗ trợ hết sức cho một cộng đồng đổi mới sáng tạo năng động, gắn kết và chất lượng cao ở Việt Nam và các nước để tất cả những người tham gia cộng đồng được có cơ hội học hỏi, nâng cao các kỹ năng tìm kiếm được các nguồn tài chính để có điều kiện phát triển, hoàn thiện ý tưởng công nghệ của mình, đặc biệt các công nghệ chuyên sâu. Hiện “Bộ Kế hoạch và Đầu tư trình đề án Trung tâm đổi mới sáng tạo Quốc gia lên Thủ tướng xem xét phê duyệt”, ông Dũng nói./.

Startup Việt 2019 là sân chơi dành cho các startup muốn chinh phục thị trường khu vực và quốc tế

STARTUP VIỆT 2019 SẼ ĐÓNG CỔNG ĐĂNG KÝ NHẬN HỒ SƠ VÀO NGÀY 2/7

(VnExpress) Chương trình bình chọn startup Việt 2019 hiện đã nhận hồ sơ đăng ký từ hàng trăm doanh nghiệp, thuộc nhiều lĩnh vực thương mại điện tử, giáo dục, sức khỏe...

Chương trình Startup Việt 2019 do báo VnExpress tổ chức đang bước vào giai đoạn cuối vòng nộp hồ sơ. Sau hai tháng mở cổng đăng ký, ban tổ chức đã nhận hàng trăm hồ sơ gửi về với mức độ đa dạng về loại hình, quy mô, lĩnh vực hoạt động của các doanh nghiệp.

Theo đại diện Ban tổ chức chương trình năm nay sẽ là cuộc tranh tài gắt gao của các startup hình thành trong giai đoạn cộng đồng khởi nghiệp Việt Nam đã định hình tương đối rõ nét về quy mô lẫn

năng lực, sau nhiều thế hệ startup trưởng thành.

"Đồng hành cùng tiến trình phát triển của cộng đồng startup Việt, cuộc thi sẽ tiếp thêm động lực để các doanh nghiệp trẻ hội đủ điều kiện chinh phục sân chơi khu vực và quốc tế", đại diện Ban tổ chức nhấn mạnh.

Startup Việt là cuộc thi thường niên do báo VnExpress tổ chức nhằm tìm kiếm và đào tạo các startup tiềm năng ở nhiều lĩnh vực, góp phần xây dựng một hệ sinh thái khởi nghiệp bền vững tại Việt

Nam.

Trong lần tổ chức thứ tư vào năm nay, chương trình mang chủ đề "Hành trình kỳ lân - Unicorn to be" với kỳ vọng tìm kiếm, đào tạo, mang đến cơ hội cho các startup tiềm năng phát triển nhanh và mạnh ra quốc tế, trở thành một trong những "startup kỳ lân" (định giá từ một tỷ USD) đầu tiên của Việt Nam.

Khác với những năm trước, Startup Việt 2019 sẽ tổ chức thêm chuỗi hội thảo chuyên sâu với sự tham gia của nhiều chuyên gia đầu ngành. Tại hội thảo, cộng đồng khởi nghiệp sẽ thu nhận nhiều thông tin giá trị, ý kiến đánh giá sắc sảo về các chủ đề, lĩnh vực đáng chú ý hiện nay như nền kinh tế chia sẻ, kỹ nguyên trí tuệ nhân tạo, cuộc chiến thương mại điện tử, tiềm năng công nghệ tài chính...

Startup Việt 2019 tiếp tục có sự đồng hành của hội đồng thẩm định uy tín gồm các cố vấn, chuyên gia khởi nghiệp, nhà đầu tư, quỹ đầu tư mạo hiểm, doanh nhân khởi nghiệp thành công...

Dự kiến các startup sẽ nhận sự đánh giá chuyên môn của đại diện Bộ Khoa học và Công nghệ, ông Trương Gia Bình - Chủ tịch Tập đoàn FPT, ông Phạm Phú Ngọc Trai - Chủ tịch Công ty Tư vấn kinh doanh Hội nhập toàn cầu GIBC, ông Phạm Văn Tam - Chủ tịch Tập đoàn Asanzo Việt Nam và ông Phạm Duy Hiếu - Tổng giám đốc Quỹ Khởi nghiệp Doanh nghiệp Khoa học Công nghệ Việt Nam SVF.

Các đội cũng sẽ được tham gia huấn luyện cùng các chuyên gia đến từ Startup Vietnam Foundation (SVF) trong vòng một tháng. Nội dung đào tạo xoay quanh cách tư duy, giải quyết những vấn đề hóc búa khi khởi nghiệp và tư vấn mô hình quản lý phù hợp.

Chương trình đào tạo không chỉ hỗ trợ startup trong cuộc thi mà còn là hành trang quan trọng trên con đường phát triển tương lai.

Trong khuôn khổ vòng chung kết diễn ra vào tháng 11/2019 tại TP HCM, Startup Việt 2019 tổ chức nhiều hoạt động kết nối công ty khởi nghiệp với nhà đầu tư như "Speed Dating" và "Matching day". 50 nhà đầu tư nước ngoài sẽ tiếp xúc với các startup để tìm kiếm các dự án tiềm năng. Với điểm nhấn này, chương trình mang đến cơ hội lớn để các startup thể hiện năng lực cạnh tranh, thuyết phục các nhà đầu tư nước ngoài và đi nhanh hơn trên hành trình bước ra thế giới.

Tại đêm Gala trao giải, Top 5 startup xuất sắc nhất sẽ thuyết trình trước hội đồng giám khảo và cộng đồng khởi nghiệp để tìm ra đơn vị xuất sắc nhất. Quán quân chung cuộc Startup Việt 2019 sẽ nhận gói truyền thông trị giá 500 triệu đồng từ báo *VnExpress* cùng cơ hội nhận vốn từ các nhà đầu tư trong và ngoài nước ngay tại vòng chung kết.

Về tiêu chí thẩm định, ngoài các yếu tố về tăng trưởng doanh số, năng lực tổ chức, năng lực lãnh đạo và khả năng phát triển bền vững, ban giám khảo còn đánh giá các startup dựa trên khả năng đóng góp cho cộng đồng cũng như ứng dụng quốc tế.

Các công ty khởi nghiệp tham gia cũng cần đáp ứng một số tiêu chí là đăng ký và hoạt động kinh doanh tại Việt Nam, người đại diện công ty là công dân và cư trú trong nước. Ngoài ra, các startup cần hoạt động trong khoảng thời gian từ tháng 1/11/2016 đến 1/1/2019, đã cung cấp sản phẩm, dịch vụ ra thị trường./.

VSVA được thành lập và hỗ trợ bởi Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Tài Chính và Bộ Kế hoạch và Đầu tư

CƠ HỘI NHẬN 40.000 USD TỪ VIETNAM SILICON VALLEY ACCELERATOR

Mỗi startup nhận được 30.000 USD tiền mặt và 10.000 USD để trang trải chi phí tư vấn chuyên gia, văn phòng công ty... trong bốn tháng.

Tổ chức thúc đẩy kinh doanh Vietnam Silicon Valley Accelerator (VSVA) đang tìm kiếm các startup tiềm năng trong đợt thu hút đầu tư thứ hai năm 2019.

Theo đại diện VSVA, các startup phải có đội ngũ sáng lập viên tài năng, sẵn sàng làm việc toàn thời gian, có mô hình kinh doanh tiềm năng, có sản phẩm thử nghiệm và sẵn sàng tung ra thị trường. Trong vòng 4 tháng, startup tham gia chương trình sẽ nhận sự cố vấn tập trung từ các chuyên gia uy tín, được hỗ trợ không gian làm việc tại trung tâm Hà Nội và TP HCM. Các dự án khởi nghiệp cũng cơ hội làm việc với mạng lưới hơn 60 cố vấn và tập đoàn đối tác

lớn. Nhờ đó, startup có thể huy động vốn từ hơn 50 nhà đầu tư.

VSVA cho biết sẽ theo sát các startup trong việc đàm phán với các khách hàng lớn cũng như tổ chức các chuyến đi gọi vốn tại Hàn Quốc, Singapore.

Ra đời từ năm 2014, VSVA dựa trên Đề án Vietnam Silicon Valley - Đề án của Chính phủ Việt Nam hỗ trợ trực tiếp cho startup Việt. VSVA có kinh nghiệm đầu tư, ươm tạo hơn 70 startup Việt Nam. Trong đó, nhiều công ty đã gọi vốn thành công và được định giá hàng triệu USD như TechElite, Lozi, SchoolBus, Ship60...

Sau 5 năm hoạt động, VSVA tập trung các hoạt động đầu tư vốn mới và huấn luyện tập trung cho các startup Việt Nam. Hiện tại, tỷ lệ đầu tư thành công của VSVA là 38%. Đây cũng là đơn vị duy nhất tại

Việt Nam rót vốn cho startup từ giai đoạn đầu

Từ nay đến hết 7/7, các startup quan tâm nộp hồ sơ tại đây.

DOANH NGHIỆP BÀN VỀ CƠ HỘI TRONG NỀN KINH TẾ SỐ

(VietnamNet) Ngày 18/6/2019 hơn 300 đại biểu cùng nhau tham gia Diễn đàn “Đổi mới và Phát triển Doanh nghiệp”, chia sẻ về cơ hội trở thành “đầu tàu” dẫn dắt công cuộc số hóa trong nền kinh tế.

Sự kiện do Viện nghiên cứu chiến lược Thương hiệu và Cạnh tranh tổ chức với sự đồng hành của một số đơn vị như Tổng công ty Khí Việt Nam - CTCP (PV GAS), Công ty Cổ phần phân bón Dầu khí Cà Mau (PVCFC), Công ty CP Kinh doanh Khí Miền Nam (Gas South).

Diễn đàn có sự tham gia của hơn 300 đại biểu đến từ các cơ quan, tổ chức doanh nghiệp và cơ quan thông tấn, báo chí.

Chia sẻ tại sự kiện, bà Nguyễn Thy Nga, Giám đốc một doanh nghiệp startup cho hay, chính sách và môi trường kinh doanh ảnh hưởng rất lớn tới sự

đổi mới và phát triển của doanh nghiệp. Có nhiều vấn đề vướng mắc đối với các doanh nghiệp nhỏ và vừa (SME), nhất là với các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo. Đó là khả năng tiếp cận vốn, thủ tục tài chính thuế, đầu tư nước ngoài còn nhiều rào cản và khu vực ngân hàng còn rất chặt chẽ, khó khăn trong việc cấp tín dụng,...

Trong khi đó, phần lớn các doanh nghiệp trong nước ở quy mô nhỏ, năng lực sản xuất và cạnh tranh trên thị trường quốc tế còn hạn chế. Mức độ năng động của khu vực doanh nghiệp phụ thuộc vào chất lượng môi trường pháp quy. Các quy định đúng đắn,

hiệu quả, giúp doanh nghiệp tiết kiệm chi phí và tham gia cạnh tranh trên thị trường một cách công bằng, góp phần cắt giảm chi phí giao dịch, bảo vệ nhà đầu tư.

PGS. TS Hồ Sỹ Hùng, Phó Chủ tịch Ủy ban Quản lý vốn Nhà nước tại doanh nghiệp nhận định rằng khả năng thích ứng với nền kinh tế của doanh nghiệp Việt Nam còn hạn chế, nhất là doanh nghiệp SME. Một trong những nguyên nhân lớn là sự thiếu am hiểu về tính an toàn và bảo mật thông tin cá nhân, việc giải quyết các vấn đề tiến công qua mạng khi hệ thống hạ tầng kỹ thuật, trình độ công nghệ, kiến thức cơ bản về phát triển trực tuyến còn nhiều hạn chế,...

Với tốc độ phát triển công nghệ như vũ bão hiện

nay, trong tương lai rất có thể sẽ xuất hiện thêm những mô hình mới tiên tiến hơn. Do đó, các doanh nghiệp Việt Nam cần chủ động đầu tư cải tiến công nghệ, nghiên cứu, học hỏi và ứng dụng những mô hình, phương thức kinh doanh mới. Hơn hết, doanh nghiệp Việt Nam cần hướng tới sự phát triển bền vững và tự chủ, không để phụ thuộc hoàn toàn vào bên ngoài hay công nghệ số.

Để có cơ hội trở thành “đầu tàu” dẫn dắt công cuộc số hóa trong nền kinh tế quốc gia, doanh nghiệp Việt Nam cần nghiên cứu một cách bài bản, nắm bắt nhu cầu của khách hàng để nâng cao chất lượng sản phẩm, dịch vụ của mình hơn nữa./.

SÁCH VẢI KHASA-SẢN PHẨM MỚI TRONG GIÁO DỤC TRẺ NHỎ

Những món đồ chơi là người bạn, gần gũi thân thiết và không thể thiếu đối với trẻ nhỏ. Những đồ vật này còn giúp trẻ khám phá thế giới xung quanh, ngoài ra chúng còn là công cụ để trẻ thao tác các hoạt động, phát triển tư duy, thể chất, khả năng sáng tạo. Chính vì vậy, đồ chơi giáo dục đã ra đời và mang lại giá trị thật sự khác biệt, đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển tư duy của trẻ nhỏ.

Đồ chơi giáo dục đơn thuần là hướng đến việc giáo dục về 1 kỹ năng làm việc về một khía cạnh cụ thể hoặc mang tính giáo dục tổng hợp như giúp bé nhận biết và phân biệt màu sắc, hình khối, phát triển trí thông minh và khả năng sáng tạo cũng như kỹ năng giải quyết vấn đề. Và một trong những loại đồ chơi phổ biến cho trẻ đó là sách vải. Không những mang lại cho trẻ nhiều lợi ích mà sách vải còn là công cụ hỗ trợ cho việc giáo dục, tương tác giữa giáo viên, phụ huynh với trẻ nhỏ.

Sách vải (còn gọi là Quietbook) là sản phẩm đã được sử dụng nhiều ở các quốc gia trên thế giới từ

rất lâu nhưng lại khá mới mẻ ở Việt Nam. Sách vải được làm từ vải dạ, nỉ với đặc tính mềm và rất bền. Chúng được thiết kế cho sự phát triển của trẻ ở độ tuổi từ 0-6. Sách được tích hợp các trò chơi giúp trẻ say mê tìm tòi, khám phá và tạo độ tương tác cao với người cùng chơi. Tất cả đều mang tính giáo dục nhằm nâng cao kỹ năng vận động tinh, khả năng logic, tưởng tượng, sáng tạo cho trẻ.

Và người có thể nói đầu tiên đã đưa sách vải đến với thị trường Việt Nam chính là chị Trần Thu Hà - CEO của Cty TNHH Khasa Việt Nam - một dự án khởi nghiệp đầy lý thú.

DỰ ÁN KHỞI NGHIỆP TỪ TÌNH YÊU VỚI CON TRẺ

Tôi gặp Thu Hà vào một chiều tháng 6 năm 2019. Sau nụ cười chào đón, tôi được chị hào hứng chia sẻ về ý tưởng của dự án: “Ý tưởng sách vải cũng như việc “dấn thân” vào con đường khởi nghiệp về giáo dục bắt đầu từ khi mình có em bé. Trong quá trình tìm kiếm đồ chơi cho con, mình được một người bạn

đến từ CHLB Đức gửi tặng một cuốn sách vải. Đó là cuốn sách vải đầu tiên mình được tiếp xúc và biết đến. Sau khi sử dụng, mình rất thích bởi nhận thấy những giá trị sản phẩm mang lại quá lớn và mong muốn có nhiều hơn nữa cho con, từ đó mình bắt đầu tìm hiểu về sách vải và tự làm cho con những cuốn sách đầu đời”.

Những mẫu sách vải đầu tiên của Thu Hà đến từ Đức và Pháp. Bởi theo chị, những sản phẩm của hai quốc gia này có sự tích hợp nội dung rất hay. Việc đầu tiên của chị là lấy mẫu, sau đó là vẽ lại cho phù hợp với nội dung và văn hóa Việt Nam. Các mẫu đầu tiên, ngoài việc dùng để cho các bạn bè tham khảo, chị còn tiếp cận với các chuyên gia giáo dục mầm non hoặc đến các học viện giáo dục sớm để được nghe những lời khuyên, góp ý và chỉnh sửa.

Để có những sản phẩm sách vải như ngày hôm nay, Thu Hà đã phải dành rất nhiều thời gian nghiên cứu sản phẩm từ các trang web, các tài liệu nước ngoài. Tốt nghiệp Đại học ngành ngôn ngữ học là một điều may mắn đối với công việc của Thu Hà, bởi chị có thể tận dụng được vốn ngoại ngữ để việc nghiên cứu trở nên thuận tiện hơn. Tìm hiểu về mẫu mã và màu sắc là chưa đủ, chị còn tìm hiểu về cách sắp xếp, thể hiện các chủ đề sao cho phù hợp với trẻ em Việt Nam.

Có hai khó khăn lớn nhất mà Thu Hà gặp phải trong những ngày đầu khởi nghiệp. Thứ nhất, đó là sản phẩm của dự án còn quá mới mẻ, thị trường dường như không có. Khi nghe đến sách vải, hầu hết phụ huynh chỉ nghĩ rằng đó là những quyển sách được in trên vải mà không nghĩ đến các giá trị khác mà sản phẩm có thể mang tới. Thứ hai là nguồn nguyên vật liệu, ở Việt Nam, nguồn nguyên vật liệu cho sản phẩm khá tràn lan, có thể phai màu, xù lông... nên việc tìm kiếm nguồn vải và phụ kiện ổn định, đảm bảo an toàn cho các bé cũng là thách thức

mà chị phải vượt qua.

Một điều may mắn cũng đến với Khasa khi năm 2017, công ty nhận được sự hỗ trợ từ chương trình Thrive Hà Nội - một chương trình vay vốn không lãi suất để phát triển doanh nghiệp, xây dựng cộng đồng dành cho doanh nghiệp vừa và nhỏ của Hoa Kỳ. Với số vốn 10.000 USD, Thu Hà đã đầu tư máy móc, thiết bị hiện đại để cho ra những sản phẩm bền đẹp hơn. Các công đoạn sản xuất sách vải như vẽ mẫu, cắt mẫu... được thực hiện bằng máy móc thay vì thủ công như trước, giúp các sản phẩm chuẩn xác hơn và giảm thời gian sản xuất. Điều may mắn thứ hai mà Thu Hà có được, đó là sự ủng hộ của gia đình. Nhiều đêm liên tiếp phải thức trắng vẽ mẫu, nhưng cô không cảm thấy mệt bởi luôn nhận được sự động viên của cả gia đình.

Sau nhiều cải tiến, chau chuốt cho từng công đoạn, sách vải Khasa vượt qua tất cả các bài kiểm tra nghiêm ngặt để đạt được chứng chỉ CE (Conformité Européenne) - một điều kiện bắt buộc và được coi như “hộ chiếu thương mại” khi doanh nghiệp muốn đưa hàng hóa thâm nhập vào thị trường châu Âu.

Sách vải Khasa đã bước chân ra thị trường nước ngoài bằng tất cả sự nỗ lực không ngừng của Thu Hà và các cộng sự. Tuy nhiên, đó chưa phải niềm vui lớn nhất của nhóm mà chính sự tin tưởng, phản hồi tích cực của khách hàng là động lực lớn nhất của Hà trên bước đường xây dựng thương hiệu.

Từ khi sản phẩm được đưa ra thị trường, mặc dù đã được đón nhận nhiệt tình của khách hàng nhưng trong suốt quá trình đó chưa bao giờ Thu Hà thỏa mãn về sản phẩm mà luôn cố gắng để cải thiện chất lượng sản phẩm ngày một tốt hơn. Bên cạnh việc nghiên cứu thêm mẫu mã, Thu Hà luôn không ngừng tìm kiếm sự tư vấn của các chuyên gia, tổ chức về giáo dục.

Chị Trần Thu Hà-Giám đốc Giám đốc Công Ty TNHH Khasa Việt Nam. Ảnh: M.P

NHỮNG KỶ NIỆM KHÓ QUÊN VÀ KẾ HOẠCH TƯƠNG LAI

Thành công mà Thu Hà đạt được là kết quả của quãng thời gian miệt mài với công việc. Nhắc đến những bận nhỏ, ánh mắt của Hà luôn ánh lên niềm hạnh phúc và tự hào. Nhắc đến những kỉ niệm, Hà cho biết, có hai kỷ niệm mà Hà không bao giờ quên. Đó là việc làm cuốn sách vải về động vật đầu tiên. Do chỉ biết cắt mà không biết may nên Hà đã nhờ mẹ. Hai mẹ con miệt mài hai ngày đêm để cho ra sản phẩm tâm huyết nhưng kết quả khá... kinh khủng. Kỷ niệm thứ hai là thời kỳ Hà bị ốm phải vào bệnh viện nhưng chỉ sau một ngày Hà đã ra viện và tinh thần rất nhẹ nhõm bởi lúc đó nghĩ đến công việc mình đang theo đuổi mà quên hết bệnh tật. Có lẽ sự đam mê đã tiếp thêm nguồn năng lượng và sức mạnh cho Hà.

Con đường khởi nghiệp phải đối mặt với rất nhiều khó khăn nhưng không vì lợi nhuận trước mắt mà đi

ngược lại với triết lý kinh doanh, đó cũng chính là kim chỉ nam để sản phẩm sách vải Khasa đứng vững trên thị trường cạnh tranh khốc liệt như hiện nay. Triết lý kinh doanh cũng chính là triết lý sống của Thu Hà đó là cứ làm tử tế: tử sản phẩm, dịch vụ đến kinh doanh... và chỉ cần kiên trì, mọi thứ sẽ đến.

Trong tương lai, không chỉ dừng lại ở sách vải, Thu Hà còn ấp ủ những dự định lớn hơn, đó là phát triển công ty với nhiều loại đồ chơi giáo dục hơn với kỳ vọng tạo ra nhiều wonderbox (chiếc hộp kỳ diệu) hơn giúp cho sự tương tác kết nối giữa bố mẹ và các bé trở nên dễ dàng hơn, đơn giản hơn. Tự tin khi nói về Khasa, Hà cho biết: “Minh chưa từng nhận được một phản hồi không hay về sách vải mà chỉ có sự ngạc nhiên về tính chi tiết và vẻ đẹp thẩm mỹ”.

Bên cạnh phát triển công ty, Thu Hà còn tổ chức các khóa đào tạo nghề may cho những đối tượng yếu thế. Cùng với lộ trình phát triển công ty, hy vọng rằng sau những khóa đào tạo, công ty sách vải Khasa sẽ

Một số sản phẩm do Khasa Việt Nam thiết kế . Ảnh: Khasavn.com

tạo thêm được nhiều việc làm cho những người không may mắn góp phần hướng tới một xã hội tốt đẹp hơn.

Những sản phẩm sách vải của Khasa thực sự góp phần đem lại một phương thức chơi và học tuyệt

vời cho trẻ nhỏ. Đây cũng là một người bạn đồng hành thân thiết cho sự gắn kết giữa thầy cô, bố mẹ, con cái - những mầm non tương lai của đất nước.

Minh Phụng

CÁC XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ 2019: TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (P2)

Chúng ta đang sống trong một môi trường ngày càng phức tạp và đòi hỏi nhiều nỗ lực. Để giải quyết vấn đề này, các ứng dụng di động và dịch vụ tự động đang được phát triển, cho phép chúng ta điều hành hiệu quả hơn thế giới mới phức tạp này. Tất cả điều này được thực hiện nhờ các thuật toán mạnh đang dần có được các khả năng cơ bản giống như con người, như thị giác, lời nói và sự điều hành. Nói chung, các thuật toán máy tính này được gọi là TTNT.

CÁC LĨNH VỰC ỨNG DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO

Các hệ thống TTNT chủ yếu được xem như các hệ thống học tập; nghĩa là, máy móc có thể tự động hóa các hành vi thông minh như con người với sự can thiệp hạn chế hoặc không có sự can thiệp của con người. Định nghĩa này bao gồm một loạt các kỹ thuật và ứng dụng và có thể được chia thành nhiều loại công nghệ khác nhau. Các công nghệ và ứng dụng ở đây đề cập đến các nhiệm vụ riêng lẻ được thực hiện bởi các hệ thống TTNT, được gọi là TTNT hẹp (narrow artificial intelligence). Đây là cách phân biệt với các khái niệm như TTNT rộng (artificial general intelligence) hay siêu trí tuệ (superintelligence) trong đó các hệ thống TTNT có thể thực hiện thành công bất kỳ nhiệm vụ thông minh nào mà con người có thể thực hiện hoặc vượt xa khả năng của bộ não con người. Những khái niệm như vậy không phải là thứ mà công nghệ hiện tại có thể đáp ứng được.

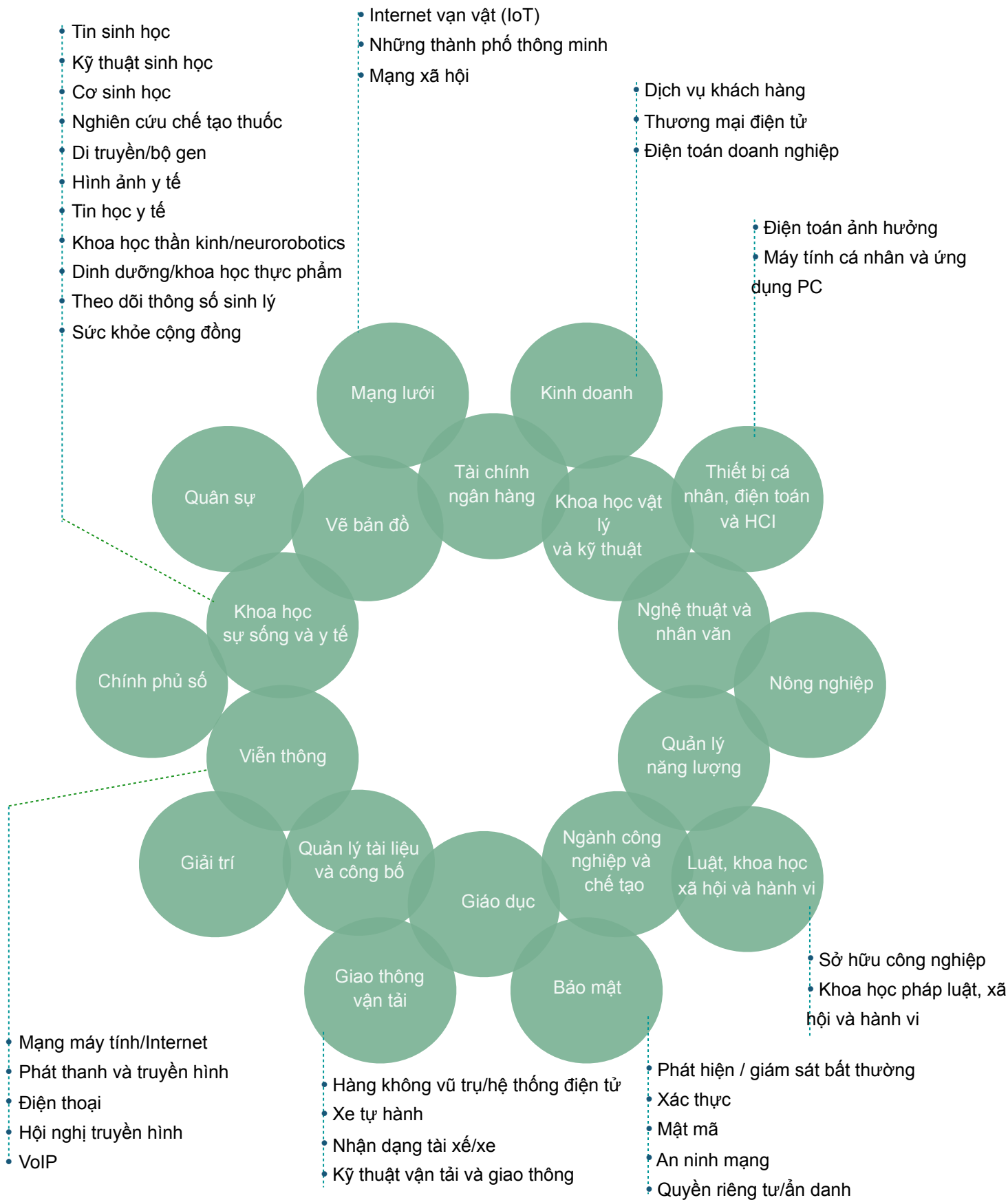
Các công nghệ TTNT bao gồm các thuật toán di truyền, mô phỏng các cơ chế tiến hóa di truyền để đưa ra các quyết định thích ứng tốt hơn với các vấn đề mới và các dữ liệu mới, và trí tuệ bầy đàn (swarm intelligence), trong đó các quy tắc đơn giản được thực hiện bởi các tác nhân riêng lẻ có thể dẫn đến hành vi tinh vi và mạnh mẽ thông qua tương tác ở cấp độ nhóm. Công nghệ TTNT có thể được ứng

dụng trong nhiều lĩnh vực (Hình 1), như được tóm lược dưới đây.

Tài chính ngân hàng: Học máy đã được tích hợp sâu vào nhiều khía cạnh của hệ thống tài chính, từ phê duyệt cho vay, đến quản lý tài sản và đánh giá rủi ro. Các hệ thống giao dịch tự động liên quan đến việc sử dụng các thuật toán TTNT phức tạp để đưa ra các quyết định giao dịch cực kỳ nhanh chóng. Các hệ thống phát hiện gian lận hiện đại tích cực tìm hiểu các mối đe dọa bảo mật tiềm ẩn mới. TTNT được dự đoán sẽ có tác động đến các dịch vụ khách hàng tài chính trong tương lai, với các chatbot và trợ lý giọng nói chuyên dụng, hệ thống khuyến nghị cho các sản phẩm tài chính và cải thiện sự an toàn bằng cách khai thác các tiến bộ trong hệ thống sinh trắc học.

Kinh doanh: Các kỹ thuật TTNT đã được sử dụng phổ biến để cải thiện việc tiếp thị và quảng cáo, cá nhân hóa và đề xuất sản phẩm. Nhiều công ty dựa trên thuật toán TTNT để xác định xu hướng và hiểu biết về dữ liệu khách hàng và đưa ra quyết định nhanh hơn với mục tiêu theo dõi tác động của họ trên thị trường trong thời gian thực.

Quản lý tài liệu và công bố: Trong hai thập kỷ qua, TTNT đã liên tục cải tiến việc trích xuất dữ liệu tự động, cấu trúc và chuyển đổi tài liệu (bao gồm cả dịch vụ tự động). Cải thiện việc gom cụm tài liệu và phân tích dữ liệu nâng cao dự kiến sẽ khai thác tốt hơn khối lượng tài liệu khổng lồ. Các hệ thống quản lý tài

HÌNH 1. CÁC LĨNH VỰC ỨNG DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO

liệu bằng TTNT cũng có thể tăng cường tính bảo mật và bảo vệ dữ liệu của khách hàng.

Ngành công nghiệp và chế tạo: TTNT có thể có tác động lớn đến ngành công nghiệp và chế tạo. Bảo trì dự đoán được dự kiến sẽ hạn chế chi phí liên quan đến thời gian chết và trục trặc ngoài dự kiến. Các thuật toán TTNT cũng sẽ giúp các công ty đối phó với sự phức tạp ngày càng tăng của các sản phẩm, quy trình kỹ thuật và các quy định về chất lượng. Các robot cải tiến dự kiến sẽ xử lý nhiều nhiệm vụ nhận thức hơn và tự động đưa ra các quyết định. Các hệ thống thiết kế sáng tạo có thể nhanh chóng tạo ra, khám phá và tối ưu hóa các lựa chọn thay thế thiết kế từ một loạt các mục tiêu thiết kế cấp cao. Giám sát liên tục thị trường bằng các công cụ TTNT có thể giúp chủ động tối ưu hóa nhân sự, hàng tồn kho, tiêu thụ năng lượng và cung cấp nguyên liệu thô.

Khoa học sự sống và y tế: Các hệ thống chẩn đoán tự động là một ứng dụng rất hứa hẹn của các kỹ thuật máy học mới. Các kết quả gần đây đã chỉ ra rằng có thể vượt qua độ chính xác của chuyên gia đối với một số nhiệm vụ hẹp, chẳng hạn như phát hiện khối u ác tính hoặc nguy cơ xơ vữa động mạch. Cá nhân hóa thuốc điều trị cũng thường được xem là một dấu hiệu chính của tiến trình do TTNT thúc đẩy. Sự sẵn có của một lượng lớn dữ liệu lâm sàng có nghĩa là TTNT được dự đoán sẽ cải thiện việc phát hiện thuốc và giảm chi phí phát triển bằng cách giúp chọn ra các giả thuyết hứa hẹn nhất và tập trung vào nghiên cứu có mục tiêu hơn.

Bảo mật: An ninh mạng (lọc thư rác, phát hiện xâm nhập) đã được hưởng lợi từ học máy từ những năm 1990. Giám sát tự động đang phát triển nhanh chóng, đôi khi kết hợp với các công nghệ thành phố thông minh. Các kỹ thuật TTNT như phát hiện khuôn mặt, phân tích hành vi và phân tích đám đông đã đủ hoàn thiện để khiến các camera giám sát hoạt động

manh mẽ hơn mà không cần sự giám sát của con người. TTNT cũng được coi là một yếu tố mới cho một loạt các nhu cầu quân sự, bao gồm tình báo, giám sát, trinh sát, hậu cần, lập kế hoạch chiến trường, hệ thống vũ khí và các quyết định phòng thủ/tấn công.

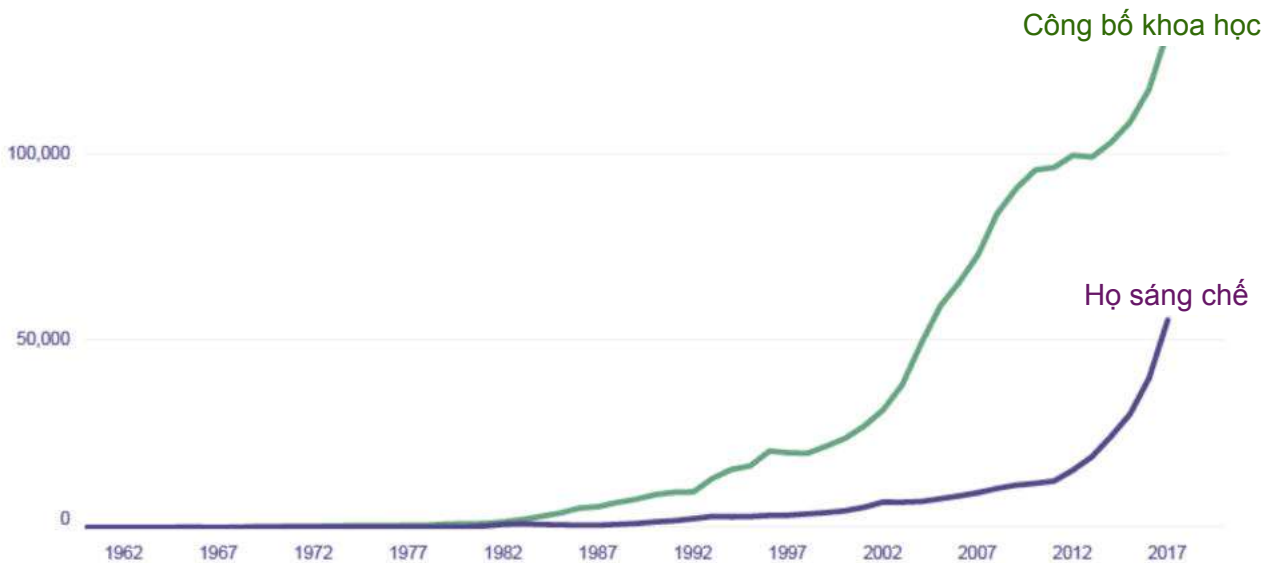
Viễn thông: TTNT dự kiến sẽ thúc đẩy các cơ hội mới trong viễn thông bằng cách giúp cải thiện hiệu suất mạng, nhờ phát hiện các bất thường và dự đoán về sự xuống cấp dịch vụ và cũng bằng cách tối ưu hóa dịch vụ khách hàng.

Giao thông vận tải: Logic mờ và các phương pháp tiếp cận TTNT khác đã được sử dụng trong giao thông vận tải từ những năm 1980. Người ta dự đoán rằng các phương tiện tự trị sẽ tiết kiệm chi phí, giảm lượng khí thải và tăng cường an toàn đường bộ, và TTNT sẽ cải thiện việc quản lý giao thông bằng cách giảm ùn tắc giao thông và thực hiện các tàu chở hàng không có người lái và giao hàng hoàn toàn tự động.

CÁC XU HƯỚNG NGHIÊN CỨU TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRÊN THẾ GIỚI

Trong khi các công bố khoa học về TTNT có từ hàng thập kỷ trước, sự bùng nổ của các công bố khoa học về TTNT chỉ bắt đầu vào khoảng năm 2001, khoảng 12 năm trước khi bùng nổ đơn đăng ký bằng sáng chế liên quan đến TTNT. Hơn nữa, bằng sáng chế liên quan đến TTNT tăng trung bình 28%, công bố khoa học tăng 5,6%/năm từ 2012 - 2017 (Hình 2). Tỷ lệ công bố khoa học so với bằng sáng chế đã giảm từ 8:1 năm 2010 xuống còn 3:1 năm 2016 cho thấy sự thay đổi từ nghiên cứu lý thuyết sang sử dụng công nghệ TTNT trong các sản phẩm và dịch vụ thương mại.

Trong các lĩnh vực đăng ký sáng chế, ngành công nghiệp hàng đầu là vận tải (chiếm 15% tất cả các bằng sáng chế liên quan đến TTNT), viễn thông (15%) và khoa học sự sống và y tế (12%). Các ngành

HÌNH 2. SỐ HỌ SÁNG CHẾ VÀ CÔNG BỐ KHOA HỌC LIÊN QUAN ĐẾN TTNT

công nghiệp đang phát triển TTNT là giao thông vận tải, nông nghiệp và điện toán trong chính phủ, với tốc độ tăng trưởng hàng năm ít nhất 30% trong giai đoạn 2013-2016.

Nhìn vào xu hướng trong 10 năm, sự bùng nổ của các công nghệ TTNT trong ngành giao thông trở nên rõ ràng hơn: Chỉ chiếm 20% số hồ sơ đăng ký trong năm 2006 thì đến năm 2016, chiếm một phần ba số hồ sơ đăng ký (với hơn 8.700 hồ sơ).

Hai lĩnh vực có nhiều đơn đăng ký bằng sáng chế liên quan đến TTNT là viễn thông và vận tải, với hơn 50.000 hồ sơ, tiếp theo là khoa học sự sống và y tế; thiết bị cá nhân, máy tính và tương tác người-máy (Hình 3). Cả bốn lĩnh vực này cùng chiếm 42% tổng số tài liệu bằng sáng chế TTNT.

Tài liệu bằng sáng chế liên quan đến TTNT của các lĩnh vực ứng dụng cụ thể bắt đầu xuất hiện vào giữa những năm 1990. Trong khi số lượng hồ sơ đăng ký bằng sáng chế cho một lĩnh vực ứng dụng bùng nổ kể từ năm 2011, tỷ lệ các họ sáng chế này trong các năm gần như không đổi cho đến đầu những năm 2000, tương ứng với mức trung bình 65%. Các sáng chế liên quan đến TTNT thường

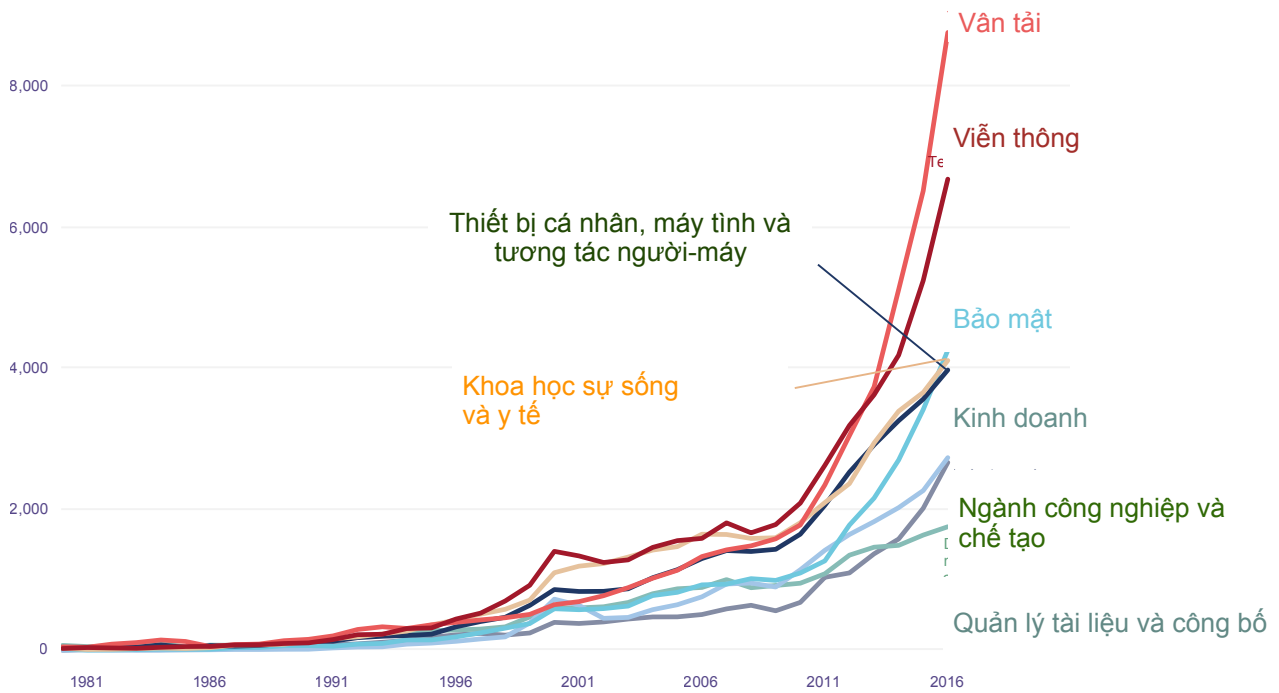
không giới hạn trong một lĩnh vực ứng dụng duy nhất: 71% các họ sáng chế (tương ứng với 44% tổng số) thuộc về ít nhất hai lĩnh vực ứng dụng riêng biệt.

Nhìn kỹ hơn các xu hướng mới nổi và tốc độ tăng trưởng trung bình trong giai đoạn 2013-2016 trên các lĩnh vực ứng dụng khác nhau, đáng chú ý nhất là vận tải, với tốc độ tăng trưởng trung bình hàng năm là 32,9%, nông nghiệp là 32,3%, điện toán chính phủ là 30,3% và ngân hàng và tài chính là 27,7%.

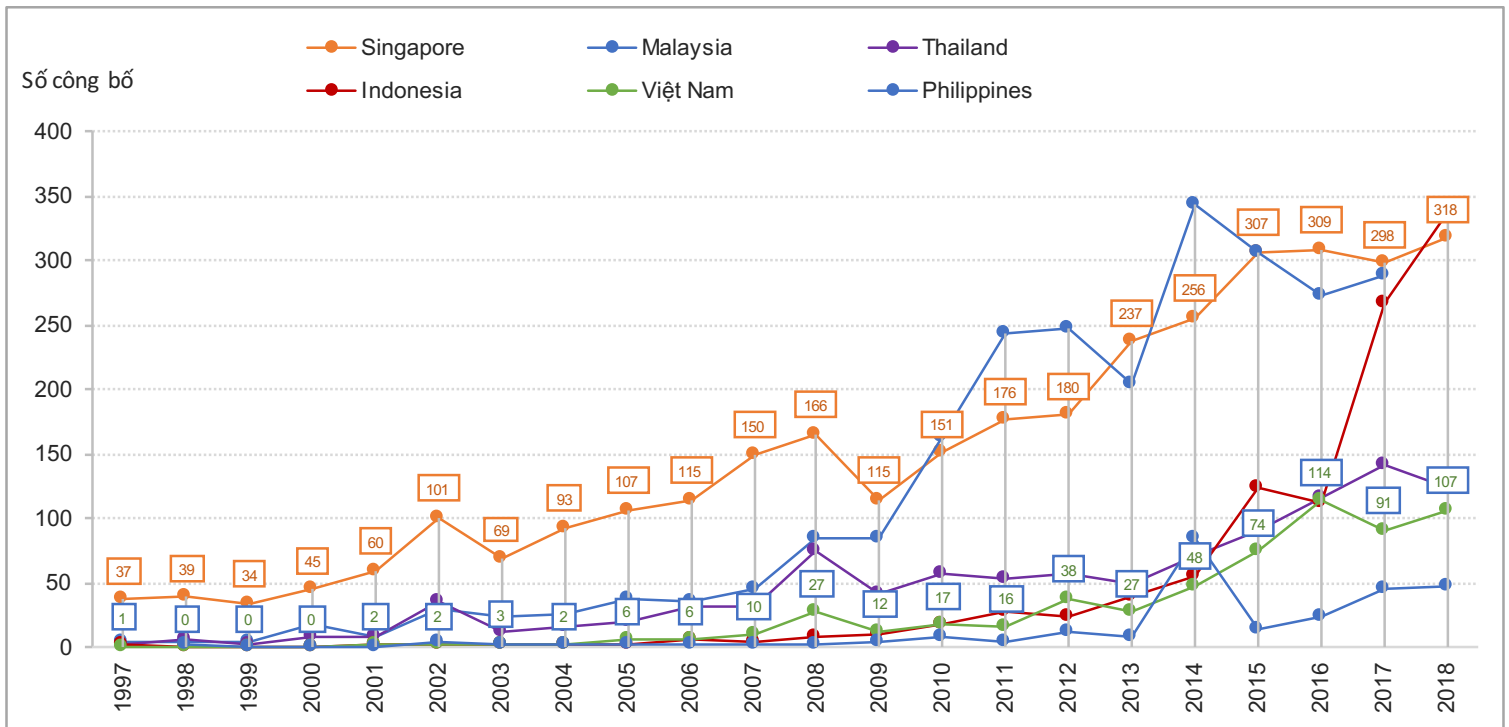
Tốc độ tăng trưởng đáng chú ý nhất được quan sát trên các lĩnh vực ứng dụng khác là các thành phố thông minh (một danh mục con của mạng lưới), với tốc độ tăng trưởng trung bình là 46,9%; dịch vụ khách hàng (một danh mục con của kinh doanh), với 37,7% và máy tính cảm xúc (một danh mục con của thiết bị cá nhân, máy tính và tương tác người-máy), với 37,1 %, cho thấy sự quan tâm ngày càng tăng đối với TTNT trong việc nhận biết và phân tích cảm xúc của con người.

CÔNG BỐ KHOA HỌC VÀ ỨNG DỤNG TTNT CỦA VIỆT NAM

Nằm trong xu thế phát triển chung của thế giới, Việt Nam đang từng bước phát triển các sản phẩm,

HÌNH 3. CÁC HỌ SÁNG CHẾ CHO CÁC LOẠI LĨNH VỰC ỨNG DỤNG TTNT HÀNG ĐẦU

HÌNH 4. CÔNG BỐ KHOA HỌC VỀ TTNT TRÊN SCOPUS CỦA MỘT SỐ QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á

Nguồn: CSDL Scopus, truy cập ngày 20/6/2019

BẢNG 1. CÔNG BỐ KHOA HỌC VỀ TTNT TRÊN SCOPUS CỦA MỘT SỐ QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á

Quốc gia	Tổng số công bố*	Công bố TTNT**	%***	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Singapore	191725	2347	1,22	115	151	176	180	237	256	307	309	298	318
Malaysia	250690	2438	0,97	85	164	243	247	204	344	306	273	288	284
Thailand	131394	805	0,61	42	58	54	58	50	70	91	117	142	123
Indonesia	99420	1016	1,02	10	18	28	24	39	56	123	113	268	337
Viet Nam	43259	544	1,26	12	17	16	38	27	48	74	114	91	107
Philippines	23413	254	1,09	4	8	5	12	9	85	14	24	45	48
Brunei	3408	43	1,26		1	4	1	2	9	3	7	3	9
Myanmar	2373	31	1,31		1			1	2	2	4	15	6
Laos	2108												
Cambodia	6167	4	0,10							2		1	1

Ghi chú: * Tổng số công bố của tất cả các lĩnh vực (2009-2018)

** Tổng số công bố khoa học liên quan đến TTNT (2009-2018)

*** Tỷ lệ % công bố TTNT trên tổng số công bố khoa học (2009-2018)

Nguồn: CSDL Scopus, truy cập ngày 20/6/2019

dịch vụ sử dụng công nghệ TTNT. Nếu như năm 1997, năm đầu tiên Việt Nam có 1 công bố quốc tế trên Scopus về TTNT thì năm 2018, Việt Nam có 107 công bố, nâng tổng số công bố khoa học về TTNT giai đoạn 2009-2018 là 544 công bố, chiếm 1,26% tổng số công bố khoa học trên Scopus của Việt Nam trong cùng giai đoạn. Số lượng công bố khoa học về TTNT của Việt Nam đứng thứ 5 Đông Nam Á, sau Singapore (2347 công bố), Malaysia (2438 công bố), Thái Lan (805 công bố) và Indonesia (1016 công bố). Tỷ lệ công bố về TTNT trên tổng số công bố khoa học của Myanmar có thứ hạng cao nhất (1,31%), Việt Nam cùng với Brunei đạt thứ hạng cao thứ 2 (1,26%), tiếp theo là Singapore (2,8%) và Malaysia (2,2). Điều này cho thấy Việt Nam đang rất quan tâm

và tập trung nguồn lực vào nghiên cứu TTNT (Hình 4, Bảng 1).

Về xếp hạng thế giới, công bố khoa học về TTNT của Việt Nam trên Scopus đứng thứ 53 trên 160 quốc gia được xếp hạng (1997-2018). Đứng đầu danh sách này là Mỹ với 57027 công bố, tiếp theo là Trung Quốc với 45659 công bố. Singapore và Malaysia lần lượt đứng thứ 20 và 27 trong bảng xếp hạng.

Nguyễn Lê Hằng

TÀI LIỆU THAM KHẢO

WIPO (2019), Technology Trends 2019: Artificial Intelligence

Bergstein, B. (ed.) (2017), The artificial intelligence issue. MIT Technology Review, 120(6)

CSDL Scopus, truy cập ngày 20/6

HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG - CÔNG CỤ GỌI VỐN HIỆU QUẢ CỦA STARTUP

Trong những năm gần đây, huy động vốn cộng đồng (Crowdfunding) đang bùng nổ trên internet. Tại Mỹ, kể từ khi xuất hiện những nền tảng huy động vốn cộng đồng tiên phong như Kickstarter và Indiegogo, đã có thêm hàng trăm nền tảng huy động vốn cộng đồng mới, nhờ sự hậu thuẫn của đạo luật JOBS mới. Vậy, làm thế nào các nền tảng này có thể giúp các doanh nhân khởi động và phát triển các startup của họ? Chiến lược gây quỹ này so với những phương thức gọi vốn khác như thế nào?

HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG LÀ GÌ?

Được thể hiện ngay từ tên gọi, huy động vốn cộng đồng là việc thu hút cộng đồng tài trợ cho các dự án và công ty khởi nghiệp. Tài trợ có thể được cung cấp bởi hàng chục, hàng trăm hoặc thậm chí hàng ngàn nhà đầu tư cá nhân, cũng như các nhà đầu tư tổ chức và các kênh của họ. Những thành phần này tập hợp lại để cung cấp nguồn vốn cần để biến một ý tưởng thành hiện thực, hoàn chỉnh giai đoạn sản xuất hoặc tài trợ cho giai đoạn tăng trưởng tiếp theo.

HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG - PHƯƠNG THỨC MỚI TỪ KHÁI NIỆM CŨ

Cách thức huy động vốn cộng đồng đang được thực hiện ngày nay tập hợp rất nhiều yếu tố hiện đại và khái niệm mới. Ngay cả khi các doanh nghiệp hay sản phẩm không mang tính kỹ thuật thì các nền tảng ngày nay đều có mức độ kỹ thuật cao. Chúng được thiết kế để tự động hóa phần lớn các quy trình cho người gọi vốn và người cung cấp vốn. Từ điện thoại của bạn, bạn có thể duyệt vô số các “chiến dịch” gọi vốn và tiến hành đầu tư chỉ với một vài cú nhấp chuột. Các nền tảng huy động vốn cộng đồng cũng thực hiện nhiều chi tiết và đảm đương nhiều công việc khó cho những người tìm kiếm vốn. Chẳng hạn

như xử lý thanh toán, từ chối trách nhiệm pháp lý, cập nhật nhà đầu tư và kế toán.

Tuy nhiên, khái niệm huy động vốn cộng đồng đã có từ nhiều thế kỷ. Những người có vốn luôn tìm và liên kết với nhau để tài trợ cho các dự án táo bạo và hậu thuẫn cho các doanh nhân can đảm. Ngày nay, huy động vốn cộng đồng cho phép các doanh nhân tiếp cận nhiều đối tác đầu tư hơn cũng như mang đến cho các nhà đầu tư phạm vi lựa chọn rộng lớn hơn.

CÁC LOẠI HÌNH HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG

Có ba loại huy động vốn cộng đồng chính.

• Huy động vốn cộng đồng dựa trên quyền góp

Huy động vốn cộng đồng hiện đại được bắt đầu với việc xuất hiện các nền tảng theo phong cách quyền góp như Indiegogo và Kickstarter. Tại Mỹ, khi những nền tảng này ra mắt, các doanh nhân tung ra một chiến dịch huy động vốn cộng đồng không được phép chào bán cổ phiếu công khai của doanh nghiệp như bây giờ theo Đạo luật JOBS.

Tuy vậy, những nền tảng này vẫn sống sót và phát triển tốt bằng cách lách luật. Những người có tiền sẽ đóng góp cho nhiều dự án khác nhau, những dự án này lại sử dụng số tiền đó để tạo ra sản phẩm

và cấp vốn cho các dự án khác. Những người đóng góp thường nhận được một thứ hữu hình để đáp lại cho sự đóng góp này, chẳng hạn như là người đầu tiên được nhận sản phẩm.

• **Huy động vốn cộng đồng dựa trên nợ**

Huy động vốn cộng đồng dựa trên nợ rất phổ biến cho các công ty khởi nghiệp giai đoạn đầu. Đặc biệt là ở dạng các khoản vay chuyển đổi. Ví dụ cơ bản và rõ ràng nhất về huy động vốn cộng đồng dựa trên nợ hiện nay có lẽ là các cổng cho vay ngang hàng như LendingClub và Prosper. Những cổng này cho phép các cá nhân hoạt động hiệu quả với vai trò là những người cho vay tư nhân, và phân tán rủi ro bằng cách gộp tiền của họ để cho vay theo nhiều nhu cầu khác nhau. Những nhu cầu này có thể bao gồm các khoản vay mua xe, cho vay kinh doanh khởi nghiệp, hợp nhất nợ và nhiều nhu cầu khác nữa. Các nhà đầu tư được nhận những khoản thanh toán hàng tháng. Tỷ lệ vỡ nợ có thể cao, nhưng lợi tức thu được cũng cao không kém.

• **Huy động vốn cộng đồng dựa trên vốn chủ sở hữu**

Những loại nền tảng này huy động vốn cộng đồng và mang lại các cơ hội đầu tư vào các startup cho các nhà đầu tư. Hình thức gọi vốn cộng đồng này tương tự như gọi vốn truyền thống cho các công ty khởi nghiệp. Theo hình thức này, bạn có thể mua bán cổ phiếu để gọi vốn.

NHỮNG LÝ DO ĐỂ HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG CHO STARTUP

Ngoài đơn giản là thu hút được nhiều tiền hơn, có rất nhiều lý do để huy động vốn cộng đồng.

Đối với các dự án kinh doanh mới, huy động vốn cộng đồng là một phương thức tuyệt vời để chứng minh khái niệm của bạn và đạt được bằng chứng xã hội cho những nỗ lực gây quỹ sau này. Nó có thể tạo ra cảm giác cấp bách cho các nhà đầu tư và thu hút các nhóm thiên thần và đầu tư mạo hiểm lớn hơn cho

các vòng sau.

Các chiến dịch gây quỹ cộng đồng là những công cụ quảng bá tuyệt vời. Chúng giúp doanh nghiệp đạt được hiệu ứng hiển thị và tiếng vang trên thị trường. Nhiều nền tảng cũng đơn giản hóa rất nhiều khía cạnh kỹ thuật và giấy tờ của việc gây quỹ.

Một trong những lợi ích được đánh giá thấp nhất là đảm bảo an toàn cho người dùng sớm, người ủng hộ và đại sứ, là những người có lợi ích tài chính thực sự trong việc chia sẻ và thúc đẩy nên thành công của bạn.

KHI NÀO NÊN THỰC HIỆN HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG

Huy động vốn cộng đồng thường được sử dụng ở giai đoạn hạt giống hoặc tiền hạt giống, và thậm chí cả ở những nỗ lực gây quỹ cấp độ bạn bè và gia đình.

Tuy nhiên, một số nghiên cứu đã chứng minh huy động vốn cộng đồng có thể có giá trị đối với các thương hiệu và công ty đã thành lập và tồn tại trong nhiều năm. Ví dụ điển hình là thương vụ với Hard Rock Hotel ở Palm Springs đã thu hút được 85 nhà đầu tư, với giá trị gọi vốn lên tới 1,5 triệu USD.

Huy động vốn còn là công cụ truyền cảm hứng cho mọi người để thúc đẩy việc kinh doanh phát triển. Huy động vốn cộng đồng thực sự bắt nguồn với việc thuyết phục những người tham gia vào dự án và vì thế cần phải có một video đẹp và một bài giới thiệu chi tiết (pitch deck) về kế hoạch hoạt động của startup. Đặc biệt là nếu startup này đang đi theo con đường gây quỹ cộng đồng vốn chủ sở hữu.

LỰA CHỌN NỀN TẢNG HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG PHÙ HỢP

Một chiến dịch huy động vốn cộng đồng thành công như thế nào phần lớn sẽ phụ thuộc vào nền tảng mà bạn lựa chọn. Tìm được một nền tảng phù hợp là rất quan trọng. Điều này không chỉ đúng cho dù bạn đang huy động vốn cộng đồng theo kiểu

quyên góp hay cổ phần, mà còn kết nối với các nhà tài trợ phù hợp lại với nhau. Ví dụ: một số nền tảng cấm một số loại chiến dịch nhất định, như bất động sản. Nhưng những nền tảng khác đã mọc lên để phục vụ riêng cho các thị trường ngách như thị trường bất động sản. Hãy nghiên cứu và tìm ra nền tảng với chi phí tốt nhất, kết nối với các nhà đầu tư tốt nhất cho việc kinh doanh của bạn và điều này sẽ giúp bạn có được tầm nhìn tối ưu.

SO SÁNH HUY ĐỘNG VỐN CỘNG ĐỒNG VỚI CÁC KÊNH GÂY QUỸ KHỞI NGHIỆP KHÁC

Huy động vốn cộng đồng có một số ưu và nhược điểm, tùy thuộc vào các nền tảng mà bạn chọn sử dụng. Mặc dù huy động vốn cộng đồng thường được quảng bá như một cách huy động hàng triệu đô la dễ dàng và nhanh chóng, với rất ít trách nhiệm, nhưng nó có thể đòi hỏi rất nhiều công đoạn và đầu tư. Đi sâu vào nghiên cứu dữ liệu và bạn sẽ thấy một số nền tảng có tỷ lệ thành công rất thấp. Ngoài phí xử lý thanh toán, có thể mất thêm chi phí để thực hiện một

chiến dịch, chưa kể thời gian nhận tiền bị trễ. Kinh nghiệm cho thấy cũng cần có một ngân sách tiếp thị khá lớn để quảng bá dịch vụ cần gọi vốn của mình, và nên có ít nhất 25% mục tiêu gọi vốn của bạn đã được cam kết giải ngân trước khi đi vào hoạt động. Với những nền tảng này, bạn có thể giữ quyền kiểm soát doanh nghiệp của mình nhiều hơn so với việc gây quỹ khởi nghiệp truyền thống từ các nhà đầu tư thiên thần và nhà đầu tư vốn mạo hiểm. Tuy nhiên, nhiều nền tảng không giúp bạn kết nối với các nhà đầu tư nghiêm túc và có năng lực nhất. Một số nền tảng cũng có thể bị dừng hoạt động do thiếu tính độc quyền.

Tóm lại, huy động vốn cộng đồng có thể đem lại rất nhiều lợi ích cũng như lợi nhuận. Điều quan trọng nhất là cần chắc chắn rằng bạn đã nghiên cứu tìm hiểu các nền tảng, nắm rõ về chi phí, và xác định kênh nào là phù hợp nhất trước khi quyết định chạy chương trình huy động vốn cộng đồng.

Phuong Anh (Theo Forbes)